

ΕΤΟΣ Ε'

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἐνάτος

Συνδρομὴ ἰτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἰκτάτου ἔτους καὶ εἶνε ἰτησία: — Πραρτίον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

13 Ἀπριλίου 1880

Πάνομοιότυπον τῆς ὑπογραφῆς
ΝΙΚΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΟΦΑΓΟΥ

οἰσιμὸν ἢ ἐδίμοσας
Μικροῦ ζαχαροποιῆτος

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς Γεωργίου Φιλήμονος].
ΟΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΕΛΛΗΝΕΣ
[Ἐκ τῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ Περιηγησέως τοῦ Ἰωσήφ Ρεϊνάχ].

«Μηδὲν ἄγαν» ἔλεγε τοῖς ἀρχαίοις ἡ Πυθιά, καὶ τὸ γνωμικὸν τοῦτο ἐπικρατεῖ ἀκόμη ἐν Ἑλλάδι. Αἱ ἰδέαι αὐτῶν εἶναι πάντοτε ἀκριβεῖς, ἐπιμελῶς κλαδευόμεναι ἀπὸ πάσης ἀοριστίας καὶ ὑπερβολῆς. Οὐδεμίαν ἀποδίδουσι σπουδαιότητα εἰς τὰ ἀμοιροῦντα πρακτικῆς ἀξίας, ἀποστρέφονται τὰς γενικὰς θεωρίας¹ καὶ θεωροῦσιν ὡς συνώνυμα τὴν τρέλλαν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν. Τρελλοὶ ὅμως οὐδαμοῦ τῆς Ἑλλάδος ἀπαντῶνται² πλην τῶν Ἰονίων νήσων, αἵτινες εἶναι κατὰ ἤμισυ μόνον ἑλληνικαί. Ἀξία παρατηρήσεως φαίνεται μοι ἡ ὁμοιότης αὕτη τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς Ἀγγλοὺς, τὸν θετικώτατον πῶν λαῶν καὶ δωροφορήσαντα ἐν τούτοις τῇ ἀνθρωπότητι τοὺς μεγίστους αὐτῆς ποιητὰς καὶ φιλοσόφους³. Οὐδὲν ἔχουσιν οἱ Ἕλληνες τῶν ἐ-

λαττωμάτων μεσημβρινοῦ λαοῦ, οὐδέποτε παραφέρονται ὑπὸ τῆς ὀργῆς, μνησικακοῦσιν ἐπὶ μακρὸν¹, δὲν εἶναι ἐμπαθεῖς, ἀλλ' εἴπερ τινες καὶ ἄλλοι ζηλοτύποι καὶ φθονεροί: ὑπὸ πάντα Ἕλληνα κρύπτεται Γραικύλος. Ὁ Ἀλκιβιάδης ὄνειδιζόμενος ὅτι παλαιῶν δάκνει ὡς γυνή, «Οὐχί, ἀπεκρίθη, ἀλλ' ὡς ὁ λέων». Δίκαιον ὅμως εἶχεν ὁ ὄνειδίσας.

Τοιαύτη τις εἶναι καὶ τῶν Ἑλλήνων ἡ ἀνδρεία. Οἱ παραστήσαντες αὐτοὺς ὡς ῥωμαντικούς ἤρωας φιλέλληνες καὶ οἱ ἐπὶ ἀνανδρία σκώπτοντες Τούρκοι ἠπατήθησαν ἐξ ἴσου, μόνος δὲ ὁ Ἄβου εἶπε τὴν ἀλήθειαν, ἰσχυρισθεὶς ὅτι εἰσὶν ἀνδρεῖοι μετὰ φρονήσεως καὶ ἐπιφυλάξεως. Ἀληθὲς εἶναι ὅτι χρεῖας τυχοῦσης ἠγωνίσθησαν γενναίως ἐν παντὶ χρόνῳ, κατ' ἀντίθεσιν ὅμως πρὸς τοὺς Οὐγγρούς καὶ τοὺς Σέρβους οὐδέποτε ἐπέζητησαν ἀφορμὰς πολέμου ἢ ἐδίψησαν μάχας. Τὸ φιλοπόλεμον φρόνημα εἶναι ἴδιον τῶν ἡμιβαρβάρων λαῶν, οὗτοι δὲ οἱ κατ' ἐξοχὴν πεπολιτισμένοι ἐλάτρευσαν πάντοτε τὴν Εἰρήνην², καὶ καθ' ὅλην τὴν περίοδον τῆς εἰδωλολατρίας οὐδόλως ἀπέκρυψαν τὸ αἰσθημα τοῦτο ὡς αἰσχρόν. Κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Τροίας ἀποκάμνουσι πολεμοῦντες, παραπονοῦνται ὅτι ἱκανὰ ἤδη ὑπέστησαν χάριν τῆς καλῆς Ἑλένης τοξεύματα καὶ λιθασμούς, καὶ ἐπευφημοῦσι χαρμο-

οἱ δὲ Ἀγγλοὶ φιλόσοφοι, οὗς πρώτην φοράν βλέπομεν οὕτω ἀποτόμως καὶ ἀνεπιφυλάκτως τασσομένους ὑπεράνω τοῦ Πλάτωνος, Καντίου καὶ Ἐγέλου, διακρίνονται πρὸ πάντων διὰ τὴν ἀγλικὴν θετικότητα μεθ' ἧς περικόπτουσι τὰ περὰ τῆς διανοίας τῶν, ὅπως καταστήσωσιν ἀσφαλεστέραν τὴν ἐπὶ γῆς πορείαν. Σ. Μ.

1. Ἄν ἐλάβανεν ὁ συγγραφεὺς τὸν κόπον νὰ ἐρωτήσῃ, ἤθελε μάθει ὅτι οὐδαμοῦ τῆς γῆς συμβαίνουσι πλείονες ἢ ἐν Ἑλλάδι ἐν ἀναβρασμῷ ψυχῆς ἀνθρωποκτονίαι. Ἀπορον δὲ φαίνεται πῶς, ἐνῶ ἔμεινεν ὁκτὼ ὅλας ἡμέρας παρ' ἡμῖν, δὲν ἔτυχε νὰ ἴδῃ τὸν «μη παραφερόμενον ἀλλὰ μνησικακὸν Ἕλληνα» συντρώγοντα ἢ συνυπουργεῦοντα μετ' ἀνθρώπου, ὃν χθὲς ἀπεκάλει μετὰ πολλῆς μετροπαθείας ἄτιμον, κακοῦργον καὶ ὀλετήρα. Σ. Μ.

2. Ὁ ἐπιφανέστατος τῶν ναῶν τῆς «Εἰρήνης» ὑψούτο ἐν Ῥώμῃ. Σ. Μ.

1. Ἄν ἐλάβανεν ὁ συγγραφεὺς ἀνά χρεῖρας τὴν τυχοῦσαν ἐφημερίδα ἢ περιοδικόν, ἤθελε πεισθῆ ὅτι οἱ ἀπόγονοι τοῦ Πλάτωνος δὲν δύνανται νὰ εἰπῶσι δύο λέξεις περὶ οἰουδήποτε ζητήματος ἄνευ ἀποπείρας διατυπώσεως γενικῆς θεωρίας, ἢ δὲ μονομανία αὕτη καθιστᾷ αὐτοὺς πόλλakis ἀκαταλήπτους. Σ. Μ.
2. Ἡ παρατήρησις περὶ ἀνυπαρξίας τρελλῶν ἐν Ἑλλάδι, ἧς τὴν ἀκριβείαν δὲν δύναμεθα δυστύχως νὰ θεωρήσωμεν ὡς ἀναμφισβήτητον, ἐλήφθη αὐτολεξεί ἐκ τοῦ Ἄβου. Σ. Μ.
3. Ἡ νεωτέρα κριτικὴ, προεξάρχοντος τοῦ Taine, ἀπέδειξε τοὺς ποιητὰς τῆς Ἀγγλίας πιστοτάτους ἐρμηνεῖς τῶν πόθων καὶ φρονημάτων τῆς ἐποχῆς καὶ τῆς χώρας, ἐν ἧ ἐγεννήθησαν,